

Nummer raadsvoorstel: DJ-1360870

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 juni 2021

Op 24 maart 2021 is ter openbare kennis gebracht dat met ingang van 25 maart 2021 gedurende zes weken, dat wil zeggen tot en met 5 mei 2021 bij de informatie- en servicebalie van het stadhuis, Wilhelminasingel 101, ter inzage ligt het ontwerp bestemmingsplan 'Wijffelterbroekdijk – Omlegging Raam', met bijbehorende toelichting en dat gedurende dit tijdvak eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen kenbaar kan maken bij de gemeenteraad. Het plan is digitaal raadpleegbaar via de website www.ruimtelijkeplannen.nl. Het identificatienummer van het bestemmingsplan is NL.IMRO.0988.BPOmleggingRaam-ON01.

Het bestemmingsplan heeft betrekking op de herontwikkeling van watergang De Raam ter hoogte van de Bocholterweg. Het doel is het schone gebiedseigen water zoveel mogelijk te scheiden van het verontreinigde water in de beken die vanuit België door het Wijffelterbroekdijk stromen. Hiervoor wordt De Raam in het Wijffelterbroekdijk gedempt en omgeleid.

Sinds 1 januari 2010 is de digitale verplichting uit de Wet ruimtelijke ordening van kracht geworden voor alle bestemmingsplannen die vanaf dat moment als ontwerp in procedure gebracht worden. Het Ministerie heeft de gemeenten verzocht in het raadsbesluit vast te leggen of er sprake is van een authentiek digitaal ruimtelijk plan. In dat geval is het digitale plan bindend. Het bestemmingsplan 'Wijffelterbroekdijk - Omlegging Raam' is een digitaal ruimtelijk plan en wordt als zodanig in het raadsbesluit aangemerkt.

Ten aanzien van dit bestemmingsplan is overleg gevoerd met de provincie Limburg. De bekendmaking is gepubliceerd in het Gemeenteblad en in de Staatscourant (via www.officielebekendmakingen.nl).

Ten aanzien van het ontwerp bestemmingsplan is een inspraakreactie ontvangen van de provincie Limburg. Voor de provincie geeft de beoordeling van het plan geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

Tegen het ontwerp bestemmingsplan 'Wijffelterbroekdijk – Omlegging Raam' zijn in totaal drie zienswijzen kenbaar gemaakt. Voor de inhoud van de zienswijzen wordt verwezen naar de brieven van de indieners. Deze brieven dienen hierbij als ingelast te worden beschouwd en worden geacht deel uit te maken van dit besluit. Hieronder wordt daarop een reactie gegeven. Eén zienswijze is een reactie van de commissie Cultuurhistorie. Deze reactie wordt als een zienswijze beschouwd. De zienswijze is weergegeven in het verslag van de commissie Cultuurhistorie d.d. 15 april 2021 en wordt eveneens geacht deel uit te maken van dit besluit.

1. Zienswijze mede namens de Ecologische Werkgroep Weert Zuid d.d. 5 mei 2021, ingekomen d.d. 5 mei 2021.

Indiener heeft een uitgebreide zienswijze ingediend, waarvan aanvullend een samenvatting is gemaakt met een hieraan verbonden conclusie.

Dit omvat de volgende punten:

1. Ontbrekende stukken

- Bell Hullenaar 2011: Ecohydrologische Systeemanalyse Grensoverschrijdend Natuurgebied Wijffelterbroek-Kettingdijk-Smeetshof.

— Bijlage 2 van de Watervergunning; de Memo

— Schets van een plan en de stand van zaken ten aanzien van de vergunningverlening voor het Belgische gedeelte van de Nieuwe Raam, inclusief de Natura 2000 vergunningen.

— Van der Linden & Puts: Ecologische Quicksan

— Kurstjens Ecologisch Adviesbureau 8 juni 2017: Herinrichtingsplan Raam, Klimaatbuffer Wijffelterbroek en Vetpeel.

Conclusie: Deze stukken voor belangstellenden ter beschikking stellen, bij voorkeur openbaar op ruimtelijke plannen.nl.

2. Het overkoepelend plan

Het voorliggende plan is een onderdeel van een veel groter en omvattender plan. Ten aanzien van het plan zoals het nu voorligt wordt echter niet aangegeven hoe de plannen op elkaar zijn afgestemd.

Conclusie: Afstemming op het basis plan is wezenlijk en moet ter completering opgenomen worden in de 'Toelichting'.

3. De juiste historische situatie van de natuur weergeven

Wezenlijk voor zowel het basisplan als voor voorliggend plan is, dat de historische hydrologie zoveel mogelijk wordt hersteld ten bate van de klimaatbuffer. De historische situatie moet daarom juist worden weergegeven. Deze was ter plekke een moeras, c.q. doorstroommoeras.

Conclusie: Het woord 'broekbos' in de teksten van het B&W-voorstel en 'Toelichting' corrigeren in 'doorstroommoeras'.

4. Ecologische oevers

De oevers van de Nieuwe Raam zijn niet ecologisch geprofileerd. Het gaat hier echter om een ecologische beek in goudgroene natuur. Bovendien schept een ecologisch profiel meer mogelijkheden voor buffering in de beek van landbouwwater.

Conclusie: Ecologische profilering van de Nieuwe Raam zou onderdeel moeten zijn van het voorliggende plan. Gemeente Weert mag dit op basis van haar bestemmingsplan van Vereniging Natuurmonumenten verlangen.

5. Vergunningen in België

De Nieuwe Raam vindt aansluiting op de Lossing op Belgisch grondgebied, zodat er ook Belgische vergunningen noodzakelijk zijn voor het voorliggende plan. Het gaat dan zowel om vergunningen ten aanzien van het bestemmingsplan voor de waterloop, als om archeologisch vergunningen, als om natuurvergunningen waaronder de Natura 2000 vergunning. De stand van zaken hieromtrent is echter niet opgenomen in de voorliggende plannen.

Conclusie: De stand van zaken met de verschillende vergunningen in België opnemen in de 'Toelichting'.

6. Natura 2000

Vanwege de Europese Natura 2000 wetgeving is het noodzakelijk om te bekijken in hoeverre er externe werking als gevolg van habitatwijziging is op de soorten en habitats van de omliggende natura 2000 gebieden. Dit is niet gebeurd.

Conclusie: De externe werking van de habitatwijziging op de nabijgelegen N2000 gebieden alsnog opnemen in de ecologische onderzoeken ten aanzien van het voorliggende plan.

7. Scheiding schoon gebiedseigen water en vervuild beekwater vanuit de Lossing

Het water uit de Lossing is landbouwwater dat bovendien vervuild is met stoffen die afkomstig zijn van historische vervuilingen (Kempische zinkfabrieken). Zowel voor de natuur als voor de waterhuishouding mag dergelijk water absoluut n  it in het natuurgebied c.q. in de waterbuffer terecht komen. Dit wordt in de onderliggende stukken weliswaar erkend, maar wordt niet overal duidelijk en consequent genoeg uitgewerkt.

Conclusie: De scheiding van gebiedseigen water en landbouwwater moet in het B&W voorstel en in de 'Toelichting' consequenter uitgewerkt worden.

8. Aanvullend hydrologisch onderzoek

In het Vetpeelgebied is de eigendomssituatie veranderd. Deze heeft (positieve) gevolgen voor de bufferfunctie van het gebied.

Verder bestaat er in het voorliggende LWRO onderzoek (bijlage 4) onduidelijkheid over of de 'sloot' tussen het Vetpeelgebied en de Vetpeelweg verdiept of juist (sterk) verondiept moet worden. (Sterk verondiepen lijkt in het kader van waterbuffering aan de orde.)

Het plan voor een 'zandvang' moet verder uitgewerkt worden.

Conclusie: Er moet aanvullend onderzoek komen op het LWRO onderzoek (bijlage 4) naar de gewenste hydrologische situatie in de Vetpeel en de Vetpeellossing.

9. Archeologisch onderzoek in het plangebied

Zowel de Weerterbeek/Bocholterbeek alsmede de Oude Bocholterweg zijn historisch waardevolle tracés die dwars door het voorliggende plangebied lopen. Zoals de plannen nu voorliggen, komt een belangrijk gedeelte van het tracé van de Nieuwe Raam te liggen over het tracé van de Weerterbeek/Bocholterbeek, waarmee een belangrijke cultuurhistorische site verloren zou gaan.

Ook zullen er in het plangebied werkzaamheden gaan plaats vinden die een risico vormen voor archeologische vindplaatsen, dan wel die meer informatie over die vindplaatsen zullen kunnen opleveren (Vetpeelgebied). Desondanks komen de onderzoekers op basis van het bestemmingsplan tot het advies om geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Om onduidelijke redenen is echter een niet ter zake gedeelte van het plangebied onderzocht.

Conclusie: Dat er geen onderzoek naar belangrijke archeologische sites wordt uitgevoerd op basis van de inkleuring in het bestemmingsplan is onvoldoende argument. Omdat er wel degelijk hoog gespannen archeologische verwachtingen zijn, zal er binnen het kader van de bestemmingsplanwijziging onderzoek gedaan moeten worden, zowel naar de tracés van de Weerterbeek/Bocholterbeek als naar de vindplaatsen in de Vetpeel.

Het gedane onderzoek is niet ter zake. Er zal een geheel nieuw archeologisch onderzoek moeten plaatsvinden.

Eindconclusie: het ontwerp bestemmingsplan is nog niet rijp voor behandeling (in de raad).

Aan een aantal punten uit de zienswijze zal relatief gemakkelijk kunnen worden voldaan omdat het gaat om tekstuele veranderingen of om aanvullingen met stukken die reeds voorhanden zijn. De punten waarvoor overleg tussen de betrokken partners nodig zal zijn, zullen al meer tijd kosten. Dat laatste geldt zeker voor de punten waarvoor nader onderzoek zal moeten worden gedaan. Dit geldt met name voor het noodzakelijke archeologische onderzoek. Alles bij elkaar komt indiener tot de conclusie dat het ontwerp bestemmingsplan nog niet rijp is voor behandeling in de raad.

Volgens indiener had de gemeente deze conclusie zelf kunnen of zelfs moeten ontdekken. Het ontbreken van stukken en onderzoeken is schrijnend. Daarbij is het goed om zich te realiseren dat Stichting Ark al (of pas in relatie tot hun opdracht vanuit de provincie) in 2016 begonnen is aan de opdracht. De Ecologische Werkgroep Weert Zuid heeft al in juli

2009 partijen bij elkaar geroepen en de DLG is nog veel eerder begonnen met noodzakelijke grondaankopen.

--- Ten aanzien van de zienswijze wordt het volgende overwogen ---

Ad 1: Ontbrekende stukken: de onderzoeken en documenten voor zover relevant voor het voorliggende bestemmingsplan zijn bijgevoegd als bijlagen bij het ontwerp bestemmingsplan.

Ad 2: Het overkoepelende plan: dit punt wordt voor kennisgeving aangenomen. De onderzoeken en documenten voor zover relevant voor het voorliggende bestemmingsplan zijn bijgevoegd als bijlagen bij het ontwerp bestemmingsplan.

Ad 3: De juiste historische situatie van de natuur weergeven: de opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen, aangezien deze geen inhoudelijke invloed heeft op het voorliggende bestemmingsplan.

Ad 4: Ecologische oevers: de omgelegde Raam heeft niet de doelstelling om als ecologische beek te functioneren, de condities hiervoor zijn niet aanwezig, zij voert straks het relatief vuile (fosfaatrijk, vanuit België afkomstig landbouwwater) af buiten het Wijffelterbroek om. Vanuit ecologisch perspectief is de hoop gevestigd dat in de toekomst de waterkwaliteit zodanig is verbeterd dat een omleiding niet meer nodig is en het water vanuit België ook dóór het Wijffelterbroek zal kunnen stromen zonder de natuurwaarden van het gebied te schaden. Tot die tijd zal alleen het schone gebiedseigen kwel- en regenwater afkomstig van Kettingdijk en Laurabossen door het Wijffelterbroek stromen, de impact hiervan op het gebied willen we zo minimaal mogelijk houden.

Ad 5: Vergunningen België: inhoudelijke afstemming vindt plaats tussen de Nederlandse en Belgische partners in dit project. De resultaten van deze afstemming is verwerkt in het voorliggende bestemmingsplan.

Ad 6: Natura 2000: het bestemmingsplan ziet toe op het planologisch mogelijk maken van de voorgestelde ingrepen. Het is niet aannemelijk dat de wijziging van het bestemmingsplan een negatief effect heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen vogelsoorten (Boomleeuwerik, Roodborsttapuit en Nachtzwaluw).

Ad 7: Scheiding schoon gebiedseigen water en vervuild beekwater vanuit de lossing: zie beantwoording punt 4.

Ad 8: Aanvullend hydrologisch onderzoek: Waterschap Limburg heeft geparticipeerd in de uitwerking en de watervergunning verleend.

Ad 9: Archeologisch onderzoek in het plangebied: de exacte ligging van de Bocholterbeek/Weerterbeek is niet nauwkeurig vanuit historisch kaartmateriaal te achterhalen en gebaseerd op indicaties vanuit de omgeving. Nader onderzoek naar de ligging van de trog en de ligging van de vroegere Bocholterbeek/Weerterbeek wordt in samenwerking met het archeologisch bureau nader verkend. Het is niet wenselijk de ligging van de nieuwe Raam te wijzigen. Het doel van de omlegging van de Raam is dat het gebiedsvreemde water buiten het moerasgebied omgeleid wordt. Indien het naar aanleiding van de verkenning door het archeologisch adviesbureau nodig wordt geacht, worden de werkzaamheden uitgevoerd onder archeologische begeleiding/opgraving.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2. Zienswijze van de Stichting Plaatselijk Comité voor Heemkunde Stramproy d.d. 5 mei 2021, ingekomen d.d. 5 mei 2021.

Indiener doet in de zienswijze vier voorstellen, te weten:

- 1. Voorstel om meer onderzoek te doen omtrent de situatie rondom grenspaal 164. Nu is niet helemaal duidelijk waartoe de fundering diende waarvan de resten in de lossing liggen. Deze situatie moet in kaart worden gebracht. Dan kan bepaald worden waar de fundamenteën in de lossing toe behoorden en zal blijken wat het beste traject is om zoals gesteld in de plannen de Weerterbeek/Bocholterbeek buiten het tracé te houden;*

2. *Voorstel om de graafwerkzaamheden archeologisch te begeleiden op grond van de resultaten van dit onderzoek. Zelfs als de Bocholterbeek volledig onder de huidige Bocholterweg zou blijken te liggen zal bij het graven van de Nieuwe Raam de voorloper van de Bocholterweg opgegraven worden;*
3. *Voorstel om de betonnen inlaatbak van de oude zandvang aan het begin van de Oude Raam intact, open en bereikbaar te maken. Dit is belangrijk als illustratie van de geschiedenis. De ingang van de zandvang is een betonnen element dat op zichzelf als bouwwerk geen belangrijke historische waarde vertegenwoordigt, maar het markeert wel een plaats en een tijdperk;*
4. *Voorstel om het Essenlaantje, een ooit door essen stokken gemarkeerd smokkelpad door het moeras, binnen de beperkingen door een hogere waterstand, toch zoveel als mogelijk toegankelijk te houden tijdens drogere periodes.*

--- Ten aanzien van de zienswijze wordt het volgende overwogen ---

Ad 1. Zie het gestelde bij zienswijze 1 onder punt 9.

Ad 2. Zie het gestelde bij zienswijze 1 onder punt 9.

Ad 3. Betonnen inlaatbak: verondersteld wordt dat dit het verdeelwerk betreft, halverwege de Raam bij de splitsing van het verdere verloop van de grenslossing. Dit element wordt gehandhaafd en zal bereikbaar zijn via het voorziene recreatieve laarzen- en wandelpad.

Ad 4: Essenlaantje: de (cultuurhistorische) waarde van het essenpaadje wordt erkend door Natuurmonumenten. De dijk waarover het paadje loopt, wordt niet aangetast door de werkzaamheden. De verwachting is dat door de te nemen maatregelen de waterstand zodanig hoog wordt dat (een deel van) de bomen afsterft en omvalt. Natuurmonumenten is verantwoordelijk voor de veiligheid van paden in haar gebieden. Omdat dit paadje nu ook al vaak drassig is, krijgen de gemarkeerde wandelroutes (waaronder het van Hornepad) een ander tracé en aansluiting in het gebied. Dit is mede op verzoek van het Regionaal Landschap Kempen- en Maasland (RLKM). Het oude smokkelpad krijgt daardoor weer meer het karakter van vroegere tijden. Indien er vanuit de omgeving ideeën of initiatieven zijn om de zichtbaarheid van het historisch pad (bijvoorbeeld ophogen met takken) te verbeteren of de historie ervan levend te houden, gaat Natuurmonumenten hier graag over in gesprek.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Zienswijze van de Adviescommissie Cultuurhistorie zoals besproken in de vergadering van 15 april 2021

1. Betekenis omlegging Raam

Er wordt op gewezen dat de titel van het archeologisch rapport spreekt over omlegging, terwijl de Raam daar nooit in Stramproy gelegen heeft. Er is begrip voor de te treffen maatregelen zoals het verhogen van het waterpeil. Gevolg is wel dat bijvoorbeeld het 'Essenlaantje' verloren gaat. Dit is een smokkelpad dat met stokken werd gemarkeerd. De essen stokken zijn uitgelopen tot hele bomen, zie de luchtfoto uit 1949. Deze herinnering dient behouden te blijven, bijvoorbeeld in een met stokken gemarkeerd laarzenpad. De commissie heeft geen bezwaar tegen het ruimen van de zandvang. Er is tevens sprake van een trog die wellicht behouden is gebleven. De bij laag water zichtbare fundering is zeer waarschijnlijk van de trog, die de Bocholterbeek (gegraven ca. 1295) over de lossing (gegraven ca. 1865) voerde.

2. Essenlaantje

Bij de geplande route van de Nieuwe Raam, vlak langs de zuidzijde van Bocholterweg, zal deze vrijwel zeker de Bocholterbeek kruisen. Dit verdient nader onderzoek.

3. Kruising Bocholterbeek door Nieuwe Raam

De commissie adviseert bij het uitvoeren van dit plan de herinnering aan het 'Essenlaantje' zichtbaar en beleefbaar terug te laten komen, bijvoorbeeld door een met stokken gemarkeerd laarzenpad. Tevens dienen de resten van de trog behouden te blijven. Wat betreft archeologie adviseert de commissie onderzoek uit te voeren naar de exacte loop van de Bocholterbeek ter plekke van de werkzaamheden. Vervolgens het tracé van de Nieuwe Raam zo te situeren dat deze daadwerkelijk buiten de contouren van de Weerterbeek/Bocholterbeek blijft. Indien het buiten de contouren houden niet mogelijk is dient het doorkruisen van de Bocholterbeek als een archeologische opgraving beschouwd te worden.

--- Ten aanzien van de zienswijze wordt het volgende overwogen ---

Ad 1. Het begrip omlegging Raam heeft betrekking op het feit dat de huidige ligging van de Raam wordt verplaatst.

Ad 2. Zie zienswijze 2 onder 4.

Ad 3. De exacte ligging van de Bocholterbeek/Weerterbeek is niet nauwkeurig vanuit historisch kaartmateriaal te achterhalen en gebaseerd op indicaties vanuit de omgeving. Nader onderzoek naar de ligging van de trog en de ligging van de vroegere Bocholterbeek/Weerterbeek wordt in samenwerking met het archeologisch bureau nader verkent. Het is niet wenselijk de ligging van de nieuwe Raam te wijzigen. Het doel van de omlegging van de Raam is dat het gebiedsvreemde water buiten het moerasgebied omgeleid wordt. Indien het naar aanleiding van de verkenning door het archeologisch adviesbureau nodig wordt geacht, worden de werkzaamheden uitgevoerd onder archeologische begeleiding/opgraving.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

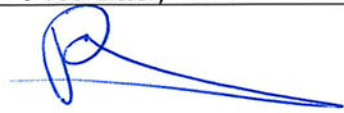
Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders om geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan 'Wijffelterbroekdijk – Omlegging Raam' vast te stellen, omdat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Gelet op het bepaalde in artikel 3.8 en artikel 6.12 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening.

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Wijffelterbroekdijk - Omlegging Raam' met planidentificatienummer NL.IMRO.0988.BPOmleggingRaam-VA01 ongewijzigd vast te stellen.
2. Het bestemmingsplan 'Wijffelterbroekdijk - Omlegging Raam' aan te merken als authentiek digitaal ruimtelijk plan.
3. Voor het bestemmingsplan 'Wijffelterbroekdijk - Omlegging Raam' geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 13 juli 2021.

De griffier,	De voorzitter,
	
M.H.R.M. Wolfs-Corten	R.J.H. Vlecken